

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Rethy László.

Nem lesz béke.

Makó, máj. 14.

Ma még nem mondhatjuk ugyan teljes határozottsággal, azonban minden jel arra vall, hogy Lukács László nem képes megcsinálni a kibontakozást, vagyis — nem lesz béke.

Az az újabb tervezet, amit a miniszterelnök a mai s tegnapi tárgyaláson *Justhék* elé terjesztett, egyáltalán nem alkalmas arra, hogy csak részben is kielégítthesse az igazi szabadelvű haladás híveit. Eppen olyan torz ez, mint az előbbi tervezete volt.

Igaz, hogy az ezen alapuló választójog megkétszerezné a mostani választók kontingensét, összes számát, azonban maga ez a körülmény a mostani állapottal szemben nem jelent haladást.

Hiszzen a mostani választói törvény már harmincnyolc éves. E törvény már akkor is inkább maradi, mint liberális volt. De micsoda óriási változás, átalakulás s az élet viszonyokban micsoda hatalmas fejlődés ment itt végbe azóta! Mindez a választójog terén is megfelelő változást, átalakulást és fejlődést követel.

Mindez azonban teljesen hiányzik a Lukács mostani tervezetéből is. Még konservatív szemüvegen át nézve is túlzottan konservatív. Ez az álláspont pedig ma már nagyon is túlhaladott és semmiféle létjogosultsággal nem bír.

E szerint a tervezet szerint való választójog nemcsak hogy sem általános, sem egyenlő, sem titkos nem lenne, tehát a legkisebb részében se találkozik a liberális állásponttal, hanem bizonyos részében a mostani választójoggal szemben is visszafejlődést jelentene.

A tervezet ugyanis egyrésztől nemcsak meghagyja az eddigi *vagyon* censust, hanem több kategóriánál még emeli is. A választóképességhez szükséges korminimumot meg a mai 20 évvel szemben egyes kategóriákban 30 évre emeli fel.

Egyéb részeiben sincs abban a liberális követelményekből.

Csodálatos, hogy amikor Lukácsot magát mindenki liberális államférfiúnak ismerte eddig, javaslatába még se képes e liberálismusból semmit se bevinni.

Érthetetlen volna ez, ha nem is-

mernék azt a befolyást, melynek a nyugétól Lukács — úgy látszik — minden liberálismusa mellett se képes még most szabadulni. Elképzelhetjük, mi történik a kulisszák mögött, amikor még nyílt színen is folytonosan a nyomában van Lukácsnak — Tisza István s nem engedi, hogy bármi is *nélküle* történjék.

Látni lehet, hogy a miniszterelnök eddigi választójogi javaslatának mindenikén a Tiszáké keze nyoma van. Ők inspirálták, ők tervezték s ők dolgozták ki.

Ha most se lesz béke és ha harc lesz, még pedig erős, kiméretlen, vad harc, mindez csakis a Tiszákéknak lesz köszönhető. Ezek azok, akik az általános néphangulattal mit se törődnek, akiknek a népi mai joga is sok s ezt nem bővíteni, hanem inkább szűkíteni akarják. Ezért nem kell nekik az általános, egyenlő, titkos választói jog, hanem e helyett az ő gondolkozásuknak s céljaiknak megfelelő választási törvényt akarnak a nemzetre ráerőszakolni.

Ezzel a befolyással azonban már végre valahára szembe kell nézni s vele le kell egyszerűsíteni a végképpen számolni. Ha Lukács erre nem akar vagy nem mer vállalkozni, jön utána másik, jön után harmadik avagy negyedik is, de az bizonyos, hogy egyszer aztán, nem is nagyon soká, akad vállalkozó, aki akarja is s képes is lerázni s megtörni a Tiszáké népellenes uralmat.

Jönni fog, mert jönnie kell annak a miniszterelnöknek, aki a Tiszák minden intrikája s erőködése dacára is hozni fogja az általános, egyenlő, titkos választói jogot.

Hogy nemsokára bizonyosan jön ez, ennek hatalmas biztosítéka éppen maga a — *nép*. A nép akaratát és erejét a természeti törvények szigorú következetességével fog érvényesíteni Magyarországon is.

Addig nem is lesz itt béke.

kp.

— A marosi fürdő bérbeadása. Makóváros tanácsa a városi képviselőtestületnek mai folytatódó közgyűléséhez tett előterjesztést a Ludvári erdő mellett épülő marosi fürdő bérbeadása iránt. A képviselőtestület elfogadta a városi tanács előterjesztését, mely szerint a fürdőt évi 1200 korona hasznobér mellett 3 évre hasznobérbe adja.

Megszakadtak a tárgyalások.

Folytatják az obstrukciót.

Lukács László miniszterelnök ma ismét felkereste *Justh* Gyulát, a függetlenségi és 48-as párt kiváló elnökét, hogy vele folytassa azokat a tanácskozásokat, melyeket szombaton megkezdett és tegnap félbeszakított. A mai tanácskozáson már jelen voltak a függetlenségi párt alelnökei, *Holló Lajos* és *Földes Béla* is. *Batthyány* Tivadar gróf még mindig beteg s így pártjának nagy sajnálkozására nem lehet jelen a döntő tanácskozásoknál. Az a körülmény, hogy a mai tanácskozásokba már az alelnököket is belevonták, azt bizonyítja, hogy a miniszterelnök által felhalmozott és *Justh* rostáló kritikája által kialakított tárgyalási anyag olyan stádiumba jutott, hogy most már úgy állítható a politikai helyzet homlokterébe, mint amelyről már végleges ítéletet lehet mondani.

A miniszterelnök állítása szerint tervezete az értelmi cenzuson alapszik s a vagyoni cenzus csak kiegészítő szerepet játszik a tulajdonképpen való gerinc mellett. Magát ezt a főfelvet talán elfogadnák alapul azok is, akik a teljesen demokratikus választói jog hívei, ha a miniszterelnök tervezetének ultrakonzervatív izű mellékelvei nem homályosítanak el annyira a gerincet, hogy az a megszorítások, korhatárok, cenzusok és egyéb komplikáltan kiesztelt trükkök tönkkelégből ki sem látszik.

Annyit már most konstatahatunk, hogy a miniszterelnök második tervezete sem hozza meg a kívánt eredményt. Ha a miniszterelnök azt kívánja, hogy a parlamenti béke bekövetkezzék.

Justh Gyula fél 10 órakor *Reviczky*-utca 4. szám alatti lakásának dolgozó szobájában várta vendégeit. Tíz perccel 10 óra előtt elsőnek *Földes* Béla, a függetlenségi párt alelnöke érkezett *Justh* lakása elé. Ott voltak még *Holló* Lajos és *Hazai* Samu honvédelmi miniszter.

A tanácskozás fél 1 órakor ért véget. A miniszterelnök ezeket mondta:

— Nem mondhatok semmit. A tárgyalások megszakadtak. Lehet, hogy később még folytatni fogjuk. Talán a kegyelmes ur (*Justh*) többet mondhat. Őt nem köti semmi.

Justh Gyula munkatársunknak ezt a felvilágosítást adta:

Csak annyit mondhatok, hogy pénteken ülés lesz, amelyre a vendéret tüzik ki. Nem egyeztünk meg mert ma miniszterelnök választójogi javaslatára nem általános választójogi

got jelent. Csütörtökön este 6 órakor értekezlet lesz és remélem, hogy pártunk ugyanazon az állásponton lesz, a mélyen én. A pénteki ülésen folytatni fogjuk ott, ahol elhagytuk, vagyis megy tovább — az obstrukció!

A képviselők ezután kocsikba ültek és a képviselőházba hajtottak.

Furcsai választói reform

A miniszterelnök magyarázatai.

Eddig még a közvélemény nem volt teljesen tisztában Lukács miniszterelnök választójogi reformjával, így azt minden lap, sőt egyesek is különféleképpen magyarázták.

Mára azonban már ismerjük ezt a tervezetet abból a nyilatkozatból, melyet *Justh* Gyula a miniszterelnökkel való tárgyalásról jövet a kérdézősködő újságíróknak tett.

Justh ezeket mondta:

— Mivel a lapok sok mindenféle közölnék újabban, leghelyesebbnek tartom, ha főbb pontokban ismertetem a miniszterelnök tervezetét. A miniszterelnök tervezete öt választójogi kategóriát állapít meg. Ebből három kategória korhatár szerint állapították meg, olyan módon, hogy:

az első kategóriába tartoznának a régi jogon szavazók, ezek korhatára husz esztendő volna;

a második kategóriát a 24 évüket betöltött, középszkolát végzetek képeznek;

a harmadik kategória korhatára harminc esztendő volna s hat elemi osztály elvégzése képezné a jogosultság főalapját. Ennek a korhatáronak tíz alkategóriája lenne.

A negyedik főkategóriát az *irni-olvasni* tudók alkotnák, kik egy évig ugyanazon községben laknak, öt-tíz hold földdel bírnak, 10-20 korona állami adót fizetnek, vagy mint hasznobérlők, háztulajdonosok iparosok, kereskedők 20-30 korona adót fizetnek.

Az ötödik kategóriát a 10-20 hold földdel bíró, vagy 30 korona állami adót fizető *analfabéták* képeznek.

— Ez volna nagyjában a miniszterelnök választójogi tervezete, melyet bizony nem lehet elfogadni.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vásárló közönséget értesíteni, hogy úgy a „FÖTÉRI” valamint a „TULIPÁN” fiók

üzletem áthelyezése miatt

folyó évi május és június hónapokban az eddigi szigoruan szabott áraimból

10 százalék engedményt

nyújtok.

Kiváló tisztelettel

NEUMANN ZSIGMOND.

A sarzsi.

Balthazár püspök ittléte alkalmából.

Mint igen tisztelt szerkesztő urék szokták, én is közleményem fölé kettős címet tettem, bár olyan le- vél féle akar ez lenni a szerkesztőhöz, de azért irom ilyen formában, hogy talán így többen elolvassák.

Irom pedig e soraim igen tisztelt szerkesztő ur abból az alkalmából, hogy Balthazár Dezső dr., a tiszántúli református egyházkerület püspöke már másod ízben a mi megyénkben járt.

Néhány héttel ezelőtt, mint még mindenkinek élénk emlékezetében él, Balthazár Dezső püspök felszentelte községünkben, Magyar- csanádon az új református templomot. A püspök fogadtatásán a vármegye egy szolgabírájával és az ezt kísérő megyei hajduval képviselve volt. A szolgabíró mindjárt az isteni tisztelet után eltávozott, így a társas ebéden a vármegyét kökényszínű mentében a vármegyei hajdu képviselte. Majd elmondom mindjárt, hogy miként, csak előbb elmondom, hogy pár évvel ezelőtt a magyar csanádi renovált román templomot szentelte fel a román püspök. Itt különösen képviselve volt a vármegye, mert ott volt a főjegyző, fősolgabíró és a tanfelügyelő, kik mindannyian részt vettek azon alkalmából rendezett banketten és hosszú dikciókat mondtak a román-magyar barátságra.

A magyarcsanádi református templom felszentelése alkalmából rendezett banketten, mint mondtam, a vármegyét csak az egyetlen megyei hajdu képviselte. A hajdu egy darabig, vállán a prémes dolmány-nyal, tévován állt az ebédülő terem- ben. Mikor azonban látta, hogy azok a katonai társai, kik az ebéd felszolgálatát végezték és akik az ő sarzsija alatt szolgáltak, ügyetlenül végzik a felszolgálatot, ledobta a prémes dolmányt, sarokba tette a fringiót és beállott felszolgálónak, mert ezt minden megyei hajdu megtanulja szolgálata alatt.

Mindjárt másként ment az ebéd; a sarzsi érvényesítette szaktudását, mindenki respektálta is ezért, főleg pedig felszolgáló társai, kik most is meg káplár uratták és mindent úgy teljesítettek, mint mondta az egykori katonai sarzsi.

Igy volt képviselve a magyar csanádi református templom szentelésénél a vármegye. Mint hithű református ember, végig néztem most Makón a Balthazár Dezső püspök itt időzése alkalmából rendezett igazán szép és lélekemelő ünnepségeket. Láttam én azt, hogy a vármegye itt is képviselve volt egy-két fiatal tisztviselőjével, de hiányzott a jelenleg egy személyben élő megyei fő- és alispán: Hervay.

Kérdősködtem elmaradásának okáról, mert nem akartam ennek felekezeti tendenciát tulajdonítani akkor, midőn Makóváros közönsége felekezeti különbség nélkül ünnepelt.

Hosszas kérdősködésem után annyit sikerült megtudni, hogy az alispán most nem ér rá az ünnepségen részt venni. Jelenleg ennél fontosabb ügy tartja elfoglalva, mert jelenleg Budapesten időzik, antiszamberizoz a miniszter előszobájában

és keres valamit: a magasabb sarzsi.

Tudomásul vettem, bár nem szivesen, az értesítést, mert sokkal fontosabbnak tartottam volna, ha a vármegyét az ünnepségen a jelenleg egy személyben élő fő- és alispán képviselte volna és nem kurgalta volna a miniszterelnök előszobájában ama bizonyos magasabb sarzsi.

Egy hithű református.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 15. Szerd. Római kath. Mózes. Gör. kath. Május 2. — Nap két 4 óra 22 perccor, nyugszik 7 óra 28 perccor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Tulnyomóan száraz idő várható. Sörgöny- prognózis: Sok helyütt csapadék, zivatarok, később melegebb. Déli hőmérséklet: 16-8 Celsius.

Bizottsági ülés. A kereskedelmi iskolai bizottság ma délután Poor Endre elnökelete alatt néhány kisebb jelentőségű ügy elintézése végett ülést tartott.

Utcanyitás. Károlyi Mihály és társai kérelmet intéztek Makóváros közgyűléséhez, melyben telkükön át a Kálvin-utcától a Petőfi- utcáig eső területen utcanyitásra kérnek engedélyt. A képviselőtestület a kérelmet teljesítette.

Az új nyugdíjszabályzat. Makóváros tisztinyugdíj szabályzatát ma küldötte vissza a belügyminiszter, melyet jóváhagyó záradékával el látott.

Színészeti felügyelő Makón. Festetich Andor gróf színészeti felügyelő ma délután Makóra érkezett, hogy néhány darabot végig nézzen Thury Elemér színtársulatának előadásában.

A Solymosi kiállítás bezárása. A Solymosi-fele képműkiállítás holnap, szerdán este bezárul. Ma nagyon sok látogatója volt a kiállításnak, köztük Hervay István vármegyénk alispánja is, ki megvásárolta K. Spányi Béla hírneves tájfestőneknek „Nap nyugta” című képét.

Szintársulatunk Hmvásárhelyen. A Vásárhelyi Reggeli Ujság írja: Thury Elemér a makói szintársulat igazgatója azt kéri a tanácstól, hogy társulatával egy kabaré előadást rendezhessen Vásárhelyen. Szinte kétségtelen, hogy a tanács az engedélyt meg is fogja adni, mi pedig örömmel várjuk a jeles gárda bevonulását. A kabaré előadás napja még nincsen kitűzve.

Achim András emléke. A közfegyelem, ha csak rövid időre is, a napokban újra Békéscsaba felé fog irányulni. Annak a megrázó tragédiának, amely az Achim-családban lejátszódott, most perog le az utolsó felvonása. A tragikus véget ért népevezérnek, Achim L. András, volt országgyűlési képviselőnek sirköteleplezése lesz e hó 16-án. A békéscsabai felsővígi ev. temetőben hatalmas fekete obeliszk fogja jelezni szegény Achim András örök-nyugvó helyét.

A városi hajduk felebbezése. Régi szokás szerint a városi hajduknak 10-10 korona díj járt az állatok összeírásáért. Ezt a díjazást azonban a városi tanács legújabbban kelt határozatával megvonta a hajduktól, mi ellen azok a közgyűléshez felebbeztek. A felebbezésnek helyt adott a képviselőtestület.

Birtokváltások. Fazekas Pál és neje Bódi Viktória megvette Dégi Julianna, Rozália, István és Anna belső legelő szántóföldjüket 4800

koronáért. Szabó Mihályné Luptovits Teréz megvette Nagy Mihály 2793 népsorszámu üres telket 2400 koronáért. Aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság megvette Szabó Jánosné Mágori Erzsébet új Szent Lőrinczi szőlőföldjét 865 koronáért. Tézsza István Tóbiás 2640 népsorszámu házat 2035 koronáért. Váradi István és neje Jenei Julianna új Szent Lőrinczi szőlőföldjét 105 koronáért. Bajusz Imre és neje Borbola Rozália megvette Paku János és neje Kocsis Erzsébet 740 népsorszámu házat 12000 korona vételárban.

Rejtvénypályázatunk. Lapunk 7-iki számában közölt rejtvényjeink megfejtőinek a névsorát térszűke miatt ezúttal nem közölhetjük. A köztük kísorselt könyvet, Korcsmáros Nándor: „Az örök ifju” című könyvét Pópa János nyerte, ki azt szerkesztőségünkben átvetheti.

Tűz a rozsz kémény miatt. Glosák Péter tornyai lakos nem söpörtette rendszeresen kéményét, így az abban felgyülemlett korom kigyulladt, melyről leégett háza és istállója is. A kár 2000 korona.

Országos vásárok. Legközelebb a következő országos vásárok tartanak: Abony május 19. Bánffyuhnyad május 20-21. Érsekújvár május 20-22. Gyula május 18-19. Karcag május 19-20. Magyarkanizsa 19-20. Silingya május 19. Szeghalom május 20-21. Ujvidék május 18-20.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak. Nagy Julianna Gaat Péterné 21 éves, Gajdi Mihály 75 éves, Kovács Sámuel 74 éves, Fűrge Ferenc 78 éves, Sándor Anna Hári Jánosné 67 éves korában.

Mai számunkban a Jenei Székely Lajos gyógyszerész ur hirdetésében közzétett Kochilin szőlőmoly és féregirtó anyagra itt is föl hívjuk olvasóink, különösen a gazdaközönség figyelmét. A Kochilint a kecskeméti híres kertészetben a múlt évben már rendkívül sikerrel használták, ugy a szőlő, mint a gyümölcsfáknál.

Olvasóink figyelmét ezuton is föl hívjuk a Wertzberger Fanny mellfűző hirdetésére.

A király pöre.

Öfelsége pört indított egy tehén miatt s a képviselője egy szombathelyi ügyvéd.

A legbüszkébb ember most Szombathelyen kétségkívül Filipp Frigyes ügyvéd. Az a ritka kitüntetés érte ugyanis, hogy az uralkodót képviselheti egyik pörében.

Mert hát a királynak is vannak pörői, még pedig közönséges halandóknál szokásos per; tehénpöre, amely a községi járásbírósnál, 300 korona tőke és járulékaí iránt indult.

A dolog úgy történt, hogy a király smirlizi uradalma részére is vettek teheneket. A többi között Skriba Sándor községi vendéglős is adott el egy szép példányt hétszáz koronáért borjával együtt, azonban mire a tehén rendeltetési helyére: Smiritzbe érkezett, kitünt, hogy beteg.

A tehén kényszerűvágás alá került, husát eladták, a különbözetét pedig most perli a király uradalma.

Mindenesetre büszke lehet a klientsére Filipp Frigyes dr. szombathelyi ügyvéd, aki a keresetet beadta, mikor azt irhatja:

„I. Ferenc József császár és király felperes, bécsi lakosnak, képviselője dr. Filipp Frigyes ügyvéd Szombathelyen.”

A király „képviselője” bizonyos, hogy nem nyugszik addig, míg meg nem nyeri a pört, mert hát igen kell a pénz a királynak — a konyhára és megymásra . . .

Állat az emberben.

Kis libapásztor tragédiája.

Korunk egyik jellegzetes tünete, mint az a szociológusok mondják, a degenerált idegrendszerű ember. A bomlott idegrendszer sok bűncselekménynek képezi okát. Ma még a büntető igazságszolgáltatás szigorúan bünteti ezeket az embereket, mert nincs megállapodás arra nézve, hogy ezek betegeknek minősítsenek. Valamikor el fog annak is következni az ideje, addig azonban a büntető igazságszolgáltatásnak megtorló intézkedése jogosult az ilyen emberekkel szemben.

Ilyen elbánásban lesz része Jenge Tivadar nagylaki fuvaros embernek is. Ez az ember is méltó típusa korunk degenerált emberének. Egész életét perverz hajlandósága jellemezte. Fiatallab korában hasonló dolgai miatt többször került a hatóságokkal összeütközésbe. Bűnös szenvedélye azonban korával nemhogy csökkent volna, sőt inkább erősödött.

Már napok óta kísérgette a mezőn Szabó Zsófia nevű 10 éves libapászort, kit tegnap lefogott és állati szenvedélyének kielégítést szerzett. A kis leányt súlyos betegen szállították szülei lakására. Jenge Tivadart pedig letartóztatta a csendőrség és megindították ellene a büntető eljárást.

SZINHÁZ.

A kis kávéház

A mai előadást szinte végig nevette a nézőtér közönsége. Mulatságosabbnál-mulatságosabb jelenetek kergették egymást az egész előadásban. A szereplők igyekeztek is kiaknázni hatást keltő szerepeiket, ami teljesen sikerült is. Különösen Tarnay Leona játéka hozott óriási s minden mozdulatánál és minden szavánál zajosan megújuló derűtséget. A szerepében levő komikumot minden nőanszával rendkívül ügyesen adta vissza. Földes ma nagyon jó volt. A korcsmáros szerepében Nagy Dezső nyújtott tökéleteset. Kisebb szerepeikben jók voltak Dinnyési, Bányai, Szigeti és Békési.

Eladó ház. A román kath. templom átellenében, Szt. Gellért-u. 7. ujszám alatti ház

szabadkézből eladó.

Értekezhetni lehet Faragó János tulajdonossal, Aradi-utca 119 sz.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot megta- lálja benne, amire - szüksége van. -

Biztosítom

hogyan nem bánja meg
ha finom 14 karátos
arany ékszer, zseb-
és modern hárfa ütő
ingaórákat akar venni,
vagy javíttatni ha
bizalommal felkeresi

Vidor Manó

művészi és ékszerész üzletét
MAKÓN, Fötér. Az Otthon-
kávéház mellett.

Értesítés.

512

Megérkeztek az 1912. évi Massey
Harris

aratógépek.

Vevők átvehetik május hó 6-ától
kezdve. Rendelni szándékozók sze-
relésnél részt vehetnek

HALÁSZÁ. gépraktá- rában

Makó, Fötér.

Eladó föld.

A királyhegyesi útfélen Komáromi
Imre szomszédságában (a Já-
randó szélén)

két fertály ugar,

továbbá az Igácsi útfélen Csala
Ferenc-féle föld szomszédságában
három fertály ugarföld, tanya-
épülettel együtt örökáron el-
adó. Ékezhetni lehet K. Kiss
István tulajdonossal, Zöldfa-utca
868 (45 uj) sz. a.

Földeladás.

Makótól 15 kilométernyire Pusztá-
keresztur mellett

253 hold prima föld

eladó 5 holdas parcellákban, a leg-
kedvezőbb fizetési feltételek mel-
lett. Hagyma- és heretermelésre
kiválóan alkalmas. — Ugyancsak
ehez közel egy 30 és egy 20 kat.
holdnyi terület is eladó. Ez utóbbin
korlátlan íttalmérési jog is van.
511 Felvilágosítást ad

Dr. Stentzky József,
ügyvéd.

Megérkezett!

2600 méter tiszta gyapju
férfi ruha szövet,

valamint nagy mennyiségű

női ruha szövet,

melyek mesés olcsó árakért

416 szerezhetők be az

Alkalmi áruházban.

Kossuth szoborral szemben.

Ügyvédi irodámat

a járásbíróság mögött

Kazinczy-utca 6. szám

alatt, a Gaál-féle nyomdával átellen-
ben megnyitottam.

Espersit János dr.

ügyvéd.

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. lum off.) néhány napi használat
után teljesen megszünteti az étvágy-
talanságot, a hányingert, gyomoride-
gességet az oly gyakori gyomorirrá-
gást, hasmenést és egyéb gyomorfá-
jást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál
nélkülözhetetlen háziszser. Makón kap-
ható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-
tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2
korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üveg-
nél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak ak-
kor valódi, ha a dugón és kupakon
eli x.fimnar fto védjegy rajta van.

Pünkösdi bál!

Nagyszabásu

: ünnepi bálát :

rendez Erdely József saját

helyiségeiben pünkösdi va-
sárnapján. A bál jövedelme

az újvárosi róm. kath. tem-
plom alapja javára esik. A bál

confetti-, serpen-
tin dobálással, vi-
lágpostával és

szépségversennyel

lesz egybekötve. — Belépő-
díjat személyenként nyolcvan

fillért kell fizetni.

A pünkösdi bál fényesnek és si-
került mulatságnak ígérkezik. Irán-
ta a közönség körében nagy ér-
deklődés mutatkozik.

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

o o kiadóhivatalában. o o

Ház eladás.

A Vásárhelyi-utca 7. ujszám
alatti sarokházam, szabadkéz-
ből örökáron eladó. Értekezni
lehet bármikor a lakásomon.

Kövecs Antal, építész.

Eladó szélmalom.

Torontálmege, Valkány köz-
ségében egy jó forgalmu, jó
karban levő szélmalom
eladó. Értekezhetni tulajdo-
nossal a helyszínén.
530.

Meghívó.

A makói honvédvárosrészi Tár-
saskör folyó hó 26-án, az az
Pünkösdi vasárnapján saját
könyvtára javára egy jól szer-
vezett zenekar közreműködé-
sével saját helyiségében

táncmulatságot

rendez, melyre ezuton hívja
meg a n. é. közönséget. ---
Belépődíj személyenként 60
fillér. Kezdeté este 7 órakor.
Kifőző ételek és italok házilag
lesznek kiszolgálva. Felülfizet-
ések köszönettel fogadtatnak
és hírlapilag lesznek nyug-
tázva.

Vigh Pál

elnök.

529.

Krumpli eladás!

A Nasicz-
féle házban

lévő magtárban, (ahol a zálogház
is van) egésznap szép egészséges,
joizü krumpli kapható

métermá-
zsánként 12 K. 50 fill.

10 kilo vételnél 14 fillér.

Strausz Salamon.

527.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitel-
ben és a legolcsóbb ára-
kon készít a Makói Füg-
getlen Ujság nyomdája.

Levél a szerkesztőhöz.*)

Tekintetes Szerkesztőség!

A Makói Független Ujság min-
denkor hangoztatta, hogy mindent
megír és semmit sem hallgat el.
Bizonyára helyt ad akkor a közér-
dekű cikkeknél, még ha az nem is
azonos irányú az ő állásfoglalásá-
val. Szabad az érem másik oldalát
is megtekinteni! Ezekre való tekin-
tetel helyet kérek szerény cikke-
mnek, amellyel a közérdeket meg az
igazság felderítését óhajtom szol-
gálni.

A közérdeklődést a legnagyobb
mértékben felizgatta az utóbbi na-
pok eseménye: a közigazgatási
faktorok összetűzése. Mintha hir-
telen keletkezett forgószéles zi-
mankó okozott volna látást fosztó
kavarodást, úgy vágott fel az indu-
latok zivatarja és tömörítette össze
meg csapkodta szét a kedélyek
forgatagát.

Talán elült, talán megpihent
kissé a vihar és most már nyu-
godtabb szemmel nézhetjük a gyors
lefolyást, egymást kergető ténye-
ket. Ezekre óhajtok lehetőleg
objektív módon reámutatni.

A városok autonómiaja olyan
alkotmányjogi biztosíték, féltve őrz-
ött vár, amelynek minden követ,
minden talpalattnyi terét, a városok
polgárságának és arra hivatott
faktorainak dacos kitartással, öné-
zetes öntudattal, éber diligentiával,
a végletekig ápolni, fentartani kell.
Nem szabad azonban a kényes
mentsvár jogsáncából a kötelesség-
szegés, a felsőbbbségi hatalom meg-
bántásának örvényes talajába
süppedni. Nem szabad áldatlan,
célatlan, erőbénító, tekintélyt sujtó
meddő harcokat vívni, mert az
csak az előhaladás romjaiba vezet-
het.

Az elmúlt események perspekti-
vája azon elemi ismertetés kényszer-
ére vezet, mely szerint kifejezésre
kell juttatni, hogy a városnak fe-
lettes hatósága a vármegye, illetve
ennek közigazgatási bizottsága.
Fel kell sorolni azt is, hogy a
közigazgatási bizottság felügyeleti
jogot gyakorol *fejgyelmi joggal fel-
fegyverezetten* a város főtitviselői
felett.

Ha ez így van, már pedig nin-
csen másképen, - a városnak
nem szabad eléje vágni a felettes
hatóság intézkedéseinek. Hiszen ez
egy üdvös is. Hova jutna a város,
ha a főtitviselője korlátlan ur,
felelősség nélküli despota volna.
Örüljünk, ha megnyugtató bizalom-
mal várhatunk szilárd ellenőrzést,

* Közzöljük e cikket, de tisztán csak
azon tiszteletnél fogva, melylyel a
dr. Nagy Sándor személye iránt vi-
seltettünk. Cikkével azonban egyál-
talan nem értünk egyet. Mi, mint
mindenben másban is, ebbe az
ügyben is egyedül a tárgyi igazság
szemüvegén át figyelve, minden ha-
rag és gyűlölködés nélkül foglaltunk
állást. Ami a Nagy Sándor közlemé-
nyéről aligha mondható. Arról az
egyről lehet beszélni, hogy minek is
minősíthető az, ha valaki, aki pár
évvel ezelőtt még ennek a városnak
az autonómiajára fenekedett s igye-
kezett azt sokkal gonoszabb eszkö-
zökkel mint a mai hatalmaskodók,
teljesen letörni, - most egyszerre
mint ennek az autonómiajának lelkes
védője szónokol és határozatot indit-
ványoz, de ez az ügynek csak for-
mai része, ami a lényegét nem érint-
heti. Formai szépség hibák miatt
nem szabad magának az ügynek tár-
gyi igazságát elejteni. Szerk.

tisztító megtorlást. A felettes hatóság rendelkezéseit bevárni — *mu-szaj* volna.

Lehet eset mégis, hogy a város türethetlenné tartja az üldöző, jogtalan beavatkozást és ekkor kereshet módokat, felszabadító eszközöket anyagi és erkölcsi erők védelmére. *Ez azonban vitális érdek legyen.* Ha a felettes hatóság elvadultan mostoha keze nem tár fel életlő hatalmaskodással mindent pusztító szándékot, ha a törvényes ut is nem elégséges kielégítő célhoz vezethet, akkor *nem szabad* a hangulat kétes lendületén arctorzító, koponya zúzó ugrándozásokat elkövetni.

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága, az alispánnak jelentése alapján és az ügyiratok megvizsgálása után 1912. május hó 8-án megtartott ülésén hozott határozattal elrendelte dr. Galambos Ignác Makó város polgármestere ellen a fegyelmi vizsgálatot. Ezt tenni, jónak látta a bizottság, az ehhez való jogosultságot megadja a törvény. Mi volna a teendője a városnak ezen határozattal szemben? Meghajolni a felettes hatóság határozata előtt és bevárni a fegyelmi eljárás eredményét!

Nem ez történt! Még csak hire járt az esetnek, még csak a lapok hirharangja kondult meg és a város képviselő-testületének tömeghangulata belerohant törvénytelen határozathozatalba.

Ha a vármegye a polgármester utján a város kasszakulcsát követelte volna, ha erkölcsi kincsesházát akarta volna martalékkul, — szabad lett volna a városvédő képviselőtestületnek a helyesen ellenszegülő polgármester és saját magának védelmében élethalál harcban kirohanást is megtenni.

Ezt megengedi, igazoltá emeli a végszükség, az önvédelem jogosultsága. Tárgyi és személyi alapos okoknak vagy ezek valamelyikének kell fenforogni, kivételes, nem mindennapi intézkedések megtételénél.

A tárgyi szempontokat az eset körülményei tisztázzák. A makói közközhár közvetlen közelében levő ugynevezett Korcsolya-tér vízének lecsapolása, illetve kitisztításának elmulasztása képezi a fegyelmi eljárás alapját. E kérdés megoldása évek óta húzódik, ami valóban megbotránkoztató és szinte hihetetlen hanyagságra vall. Valóságos merénylet a közegészség ellen. Nem kell bevárni a posványosító, forró nyári napokat, már ma *dögletes büz árad a Korcsolya pálya vizéből.* Erről mindenki meggyőződhet. A közellakók bizonyára állandóan panaszos szenvedő tanúi e tény valóságának.

Minden kétséget kizár, hogy ilyen állapotot megtűrni nem szabad, ilyen bajon, a mindenféle betegségnek alapos terjesztője, *sürgősen* segíteni kell. Vajudik az elintézés, késik az intézkedés a sürgősség dacára legalább 1909. óta, tehát több mint három év óta. A vármegye az *aktákból kitűnőleg* nagyon sok esetben megsürgette, elrendelte a büztő lecsapolását. Nem történt semmi. A város 1911 november hó 13-án 472 közgy. számú határozattal kimondta a Korcsolya-tér kisajátítását és *utasította dr. Galambos Ignác* polgármestert a *további intézkedésre.*

Erre sem történt semmi. A tó vize büzlik szigorúan tovább, a varangyos békák ezreinek kéjt brekegő öröme.

Pedig lehetne a bajon könnyen segíteni.

A tó területe ugyan magántulajdon, de azzal a feltétellel engedte meg a hatóság az ér vízének bevezetését, ha a jég elvonulással a tó vizét eltávolítják. A tulajdonost sohasem szorították erre, pedig egy-két kihágási eljárás majd csak felélesztette volna a tulajdonos kötelesség érzését. Ha csak a mult nyáron elzárták volna a kérdéses lapályt, a maradvány vizet kiszivattyúzták volna, nem engedtek volna új vizet, — ma nem volna ott az állott, poshadt víz. — Mindenesetre a kisajátítási eljárásnak meg kellett volna indulni, de ez irányban sem történt egy lépés sem.

Az alispán rendeletileg legutóbb május 1-én hívta fel a polgármestert sürgős intézkedésre. A polgármester akkor, amidőn felettes hatósága részéről számos sürgető utasítással állott szemben, amidőn a város képviselőtestületének kisajátítást rendelő határozatában további intézkedésre köteleztetett, 4911-912. alisp. számú jelentésében nem tulságosan tanulságos elmélkedéssel „smonczák” a korcsolyatér fentartása érdekében. Hát többet ér egy kis uri sport, mint a város közegészsége?! Korcsolya pálya kell, tavasztól télig tartó büzmocsár árán?

A polgármesteri jelentés a továbbiakban következőleg beszél: „*Miután a hibák és mulasztások kétségtelenül állanak és amelyekért felelősséget viselnem kell, a céltalan mentegetőzést megse kísérlem, legfőleg azt jegyzem meg, hogy mindeme hibák és mulasztások végelemzéseiben a referens tisztviselő felületességére, hanyagságára és arra vezethető vissza, hogy nem bírt lelkiismeretességgel arra, hogy számok elintézése és huza-vona helyett egy kis fáradságot és gondolkodást igénylő érdemi munkát végezzen. Igaz, hogy egyes tisztviselőknél felismert felületessége és hanyagsága miatt fokozottan ügyelmem kellett volna.*”

Maga a polgármesteri jelentés olyan természetű, hogy itt a város horribilis sérelméről szólni nem lehet. Ahol nagyfokú hanyagság, mulasztásról van beismerő szó, közegészségóvó intézkedés híján, behelhet várni a fegyelmi eljárás lefolytatását. Az ügy érdemi része tehát nem olyan vad sértés a megye részéről, amely miatt a város létérdekét látta volna veszélyeztetve.

A személyi okokat úgy kell értelmezni, hogy ha a felettes hatóság a város első tisztviselőjét üldözi nyilvánvalólag animozitásból, ezt tűrni nem lehet. Azon tisztviselő részesülhet mindenek felett való védelemben, aki városának évtizedek óta kipróbált, becézett, hűséges munkása, aki feltűnően nagy, fontos, hatalmas, elévülhetlen érdemek zálogát nyújtotta munkássága gyümölcseként. Olyan tisztviselő, aki a sok megpróbáltatás között ragyogó szilárdságot, mint tényleges valóságot mutatott fel. Galambos polgármesternél ez még nem fedezhető fel.

Mint köztisztviselőnek állani kell a kritikát. Megyei tisztületbeli ügyessége alatt fegyelmileg elítélve lett és még polgármestersége alatt adott be egy pótfelbeszést. Ezen ügy részleteit ezuttal elhagyom.

A Csokonai-utca kinyitása évek óta vajudik. Miért nincs ez ügyben kellő intézkedés? Hiszen az ok nem lehet, hogy a Lonovics-sugarútól elvonatnék a forgalom egy része. Ez önző magáncél jogtalan ápolása volna.

A vasútjáró ügyében köztudomás szerint később történt az érdekeltek értesítésére vonatkozó kifüggesztés, mint a helyszíni tárgyalás és ma ott tartunk, hogy ideig-óráig kegyelemből settenkedünk ami átjárónkon. Azt csak nem fogadjuk el, hogy a volt árvaház közében bandukoljunk, akármennyire emelkednek is e környékbeli telkek értéke.

Ezeket figyelembe véve, dr. Galambos Ignác személyéhez nem fűződnek olyan városboldogító babérágak, amelyek személyét ne bántás virággá teszik.

Személyi vonatkozás az is, hogy dr. Galambos Ignác, amidőn még kézhez sem vette a fegyelmet rendelő határozatot, a felettes hatóságot kritizáló beadványban szabadságot kért a képviselőtestülettől. Mondja, hogy a megbélyegzés „olyan lelki állapotot szült.” Hiszen ez eset csak fegyelmi elrendelés, még nem fegyelmi büntetés.

A katona, aki a posztját ott hagyja, a legszigorubb büntetést kapja. A köztisztviselő is a szolgálat katonája. Hivatali székét ott hagyni nem szabad. Különösen ha a megrongált egészség, kandikálva várja az operettszerűen előkészített gyűlést és rögtön üde frissességgé válik a deputációs felhívástól. *Megkerülte a polgármester ur a szabadságkéréskor az illetékes fórumot.* Ez szintén személyi vonatkozás, — nem előnyös oldalról.

Ilyen ténykedése miatt a polgármester ur szigorú bírása volna reszkető alattvalóinak. Ahogyan általában ismerik. Na ja, quod licet Jovi . . .

Volt az ügyben indítványozó is. Ennek tökéletesen igaza volt a maga becses énje szempontjából. De csakis a saját szempontjából. Az alkotmánytörvény korszak gyászának hirtelen való elmúlta után, gyors tempóban lett a megyeházáról kiutalványozva. Ez neki fájt. Fel kellett hát használnia a hangulat pillanatnyi hevét és ütni arra felé, ahonnan az egész nemzet megbélyegző bírálata zudult fejére.

Az indítványozó ur feledékeny akar lenni. Sajnos, sokan mások is felejtettek. Nem minden időkben volt ő olyan nagyszabású autonóm jogvédő. Amidőn az egész nemzet megvetése közepette beleterpeszkedett a máskor díszes megyei főügyészi székbe, alkotmánytörvény „munka” közben véleményezte a városi autonómia felfüggesztését.

Az a képviselőtestület, mely beugrott a formátlan indítványba, szépen volt lefestve 1906-ban — a gyászszentidőben.

Eppen ő általa. A 2166-906 alispáni számú irat tartalmazza a híres indítványozó véleményét. *Kiemeli, hogy a város tartozik a vármegyének minden rendelkezését követni.*

Azután: „ha most figyelembe vesszük azon köztudomású állapotot, hogy a képviselő nagy többsége kerékkötője a város kulturális haladásának és csökönyös konzervatizmusa, — akadálya a város anyagi haladásának, akkor joggal

elmondhatjuk, hogy a képviselő a ráruházott autonóm jogok gyakorlására képtelen, tehát érdemtelen is.” *És ez mind azért, mert a város uem hajolt meg a darabont önkénykedésnek.*

Ez az ur már másszor is majdnem beugratta a képviselőtestületet hogy egy másik városi főtisztviselőnek bizalmat szavazzon, *akit aztán fegyelmileg büntettek.*

Be kell még számolni azon érzelmi motívumokról, amelyeket a „Fama” hozott forgalomba, mert ezek adják magyarázatát a képviselőtestület különben érthetetlen állásfoglalásának.

Itt volt a püspökfogadás. Hire kelt, hogy felekezeti szempontok voltak a vezérlő tényezők, hogy a város ne fogadhassa méltóan a református püspököt. Nagyon érthető, ha a kudarc miatti félelem minden eszközt megragadott, hogy a polgármester helyén maradjon. Helyes azért mégsem volt, de a polgármester, ha a kötelességszerű hivatalban maradáért szegte meg, mert ezen körülményt is latba vetette, akkor valóságos kikakázását követte el a kényszer szülte hangulatnak. Ez részéről vakmerő bűn volna.

Beszéltek arról, (és ezt a szóeresztő indítvány is pedzi) hogy az alispán személyes gyűlölsége az oka a fegyelmének; ment tehát az ugratás hogy: Ne hagyjuk magunkat. Ilyen kóbor hírekre nem szabad a város képviselőtestületének hiabavaló és nevetséges határozatok hozatalába bocsájtkozni.

Ha a városnak ellenszenves az alispán személye, fejezze ki azt más alkalommal és nagyobb súlylyal. Így az alispán csak megmarad diszpolgárnak.

Mit akarnak tőle. Hát nem elég szép, ha a diszpolgárság megtartásával leereszkedik a polgárság közé?! Meg aztán nem jó hazafi volt ő, — amidőn nem volt az alispáni székben?!

Egy másik pletykaként portálják a titkos aspirációkat és egy magánbeszélgetés besugását mint a fejlemények kulissza mögötti rugóit. A besugás már igazán infamis dolog. Ugy magyarázzák, hogy a pletykahordást is fel lehet használni az összefűző szálak erősítésére. Aki tette, kapja meg az illő társadalmi elbírálást.

Végeredményben: ha a minister megsemmisíti a városi képviselőtestület határozatát, feljajdulhatnak majd a hamis eszközökkel felingerelt hangulatszavazók és elmondhatják, hogy minek is ettük meg a békát. Köszönjék meg a feltárlójának.

Még csak azt: Legalább legyen ez eset a jövőben tanulság, ha már így történt.

Makó, 1912. évi május 13.

Dr. Nagy Sándor.

Megérkezett a kitűnő jó fővő

krumpli,

melyet jutányos áron árusítunk
ugy nagyban, mint kicsinyben.

Kapható:

Hévési József és Tóth Jánosnál
a püspökkert mellett.

Értesítés!

505

Tisztelettel értesítem Makóváros és vidéke hölgyközönségét, hogy

mellfüző műtermemet

folyó évi augusztus hó 1-éig ideiglenesen a Dégi-fele házba helyeztem át, **Kertész Aladár** butorraktára mellé. Együttal van szerencsém tudatni, hogy már megérkeztek

a párisi eredeti selyem- és tricó modellek.

Tennis-, korzó- és leányka füzök, angol melltartók. Higienikus és legújabb ortopéd-védőfüzőket, haskötőket orvosi rendeletre készítek. — Vidékre szívesen kiküldöm mintaválasztékaimat az eredeti modellekből rendelésre, fazon próbálásra és vásárlásra. — Mindennemű tisztítást, javítást a legolcsóbban és legjobban készítek.

A mélyen tisztelt hölgyközönség kegyes pártfogását továbbra is kérve maradok — kiváló tisztelettel

WERTZBERGER FANNY,

mellfüző készítő Makó, (főtér.) Dégi F. bádogos mester házában.

Iparosok és polgárok

kellemes családi szórakozó helye a Szegedi utcai

RAKÓCZI-VENDÉGLŐ,

mert ott kitűnő jó

tekeasztal és új tekepálya van.

Szép tiszta árnyas kerthelyiség villanyvilágítással

Kitűnő homoki ó- és új rizling borok. Friss kőbányai sör van minden ünnep és vasárnap csapolva. — Olcsó és pontos kiszolgálásról biztosítva. — Társas vacsorák külön is megrendelhetők.

B. pártfogást kér, tisztelettel

Palcsó Ferenc, vendéglős.

SÁNDOR ZSIGMOND

»I teni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Fölkülmulhatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőrrázkát, szepőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájviz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Figyelem! Legujabb!

Világhírű eredeti Helical Premier Alfa Hellias és Humbert kerékpárokat, vörös és szürke hegyi gummikat, acetylen lámpákat, csengetyűket és mindenemű kerékpár-alkatrészeket legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktára Makó.

Értesítés!

A mai naptól kezdve
eredeti gyári töltésű I. rendű

kőbányai

palack söroket

italmérőknek és kereskedőknek

naponta üzletükhöz kiszállitok.

Kőbányai Polgári Sörfözde R.-T.

főraktárosa:

Iritz Sámuel özv. cég.

o o o Drótkerítések és köszörű kövek. o o o

Kolozsy Károly vas- és fűszer-
üzletében o

a világhírű

„Hercules“ kerékpárok

szabadon futó, contra fékes, (biztonsági fék) Omega-gummival **Permetezők** kivitelű szélkazánal stb. stb. kaphatók. o o o Saját érdeke mindenkinek, hogy ott vásároljon, ahol mindent kap. E cégnél előnyösen vásárolhat, azt be igazolja egy próbavásárlás.

Ponyvák, zsákok és lópokrócok.

Egy fiut tanulónak mielőbb felveszek.

o o Festékek-, firneisz-, kékkő- és raffia. o o

Valódi Szánó-féle antihocin szivarka hű-
velő raktára.

Tűzhely- és kellekik, rudvrs-, sodronyszeg.

Tubarózsa-krém és az arcáról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növést legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salotor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszer-tárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127.

Telefon-szám: 127.

Tavaszi ujdonságok!

Női- és leánykabátok. Lüsster köpenyek. Izléses női kosztümök már 30 koronától feljebb. Legdivatosabb női aljak. Csipke-, selyem-, batiszt- és szövet bluzok.

Szövet- és mosható pongyolák 7 koronától feljebb. Tartós és olcsó női fehérneműk. Fűzővédők. Női sapkák. Gyermekekrék. Gyász bluzok és aljak állandó nagyraktára

KIRÁLY LAJOS

NŐI DIVATÁRUHÁZA MAKÓN.
(Főter.)

Asszonyom! A „Menyasszony“-hoz címzett

o rőfös- és divatáru üzletbe o vásárolja be szükségleteit, Dessewffy-tér püspökkerttel szemben: hol arra a kellemes tapasztalatra fog jönni, hogy az eddig vásárolt áraknál sokkal olcsóbban vesz. Így tehát mindenki saját érdekében cselekszik, mielőtt vásárol, elsősorban az olcsóságáról elősmert cég áru-raktárát tekintse meg, hol mindennemű rőfös- és divatáru cikkek dus választékban a legujabb kivitelben megérkeztek.

Husvétii és tavaszi ujdonságok!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté

tenni vagy értekezni akar **a Makói Független Ujság** hirdetésel

☛ Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

NŐI FELÖLTŐK ORIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

Bébé- és leányköpenyek, felöltő különlegességek.

Mértékszerű rendelősek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

☛ **Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműk!** ☛
Agynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák
fejűtők és himzet,
pique paplanok.
Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

☛☛☛ Szőrmeáruk,

boák, muffok a leggyönyörűbből a legfinomabb kivitelig.

Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Díszítések és alakítások **Pártos E. és Tsa** Makó. Főter. (az Otthon-kávéház mellett)

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesitem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti **Cormick**-féle kévekötős aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti **Standard** védjegyű **Manilla-zsineget**, **Fűkaszalógépeket**, **lógereblyéket**, **tárcás boronákat**, **négyszögben ültető Kukorica-vetőgépeket** és eredeti

Sack Rudolf-féle

bekötött zsák védjegyű tüköracél ekéket a legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legujabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legujabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Egyuttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)